

श्री.जयदिप डाकरे सर

श्री.प्रविण डाकरे सर

Subscribe

इयत्ता - सातवी (2 डिसेंबर) विषय - मराठी

Subscribe

सराव करा.

स्वाध्याय

११. बाली बेट

प्र. १. खालील आकृती पूर्ण करा.

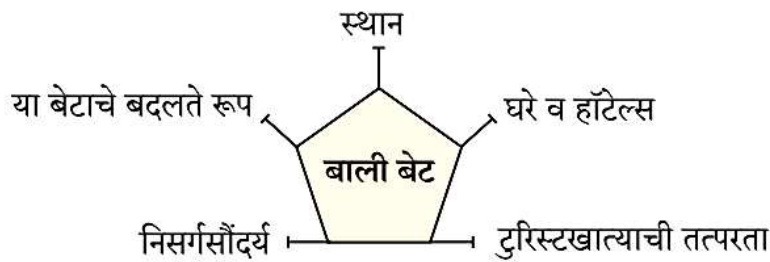

(आ)	बेटाचे वर्णन करण्यासाठी लेखकांनी वापरलेले शब्द	बाली बेटावरील कलांसाठी लेखकांनी वापरलेले शब्द

प्र. २. खालील कल्पना स्पष्ट करा.

- (अ) बाली बेट म्हणजे रत्नजडित कंठ्यातील कंठमणी आहे.
- (आ) बाली हा टुरिस्टांचा स्वर्ग आहे.
- (इ) ह्या बेटावर घड्याळ नावाची गोष्ट नाही.
- (ई) बाली बेटावरील बाग एकत्र कुटुंबासारखी वाटत होती.

प्र. ३. खालील मुद्द्यांच्या आधारे बाली बेटाची माहिती लिहा.

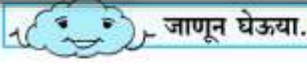
प्र. ४. खालील ओळींचा तुम्हांला समजलेला अर्थ लिहा.

- (अ) पहाटेला स्वप्नांची परिसमाप्ती होते म्हणतात.
- (आ) पाच मिनिटांतच बाली बेटाने माझे घोरणे ऐकायला सुरुवात केली.
- (इ) वेलींचेही अंगधुणे झाले होते.
- (ई) त्या भाटांची उणीव मी माझ्या गाण्याने भरून काढत होतो.

ऑनलाईन टेस्ट

वाचा व स्वाध्याय सोडवा.

व्यस्तप्रमाण (Inverse proportion)

वृक्षारोपण करण्यासाठी 90 खड्डे खणायचे आहेत. त्यासाठी काही स्वयंसेवक जमले आहेत. एक स्वयंसेवक रोज एक खड्डा खणतो. 15 स्वयंसेवकांना ते खड्डे खणायला $\frac{90}{15} = 6$ दिवस लागतील. 10 स्वयंसेवकांना ते खड्डे खणायला $\frac{90}{10} = 9$ दिवस लागतील. स्वयंसेवकांची संख्या व खड्डे खणण्यासाठी लागणारे दिवस हे समप्रमाणात आहेत का ?

स्वयंसेवकांची संख्या कमी झाली की लागणारे दिवस वाढतात याउलट स्वयंसेवकांची संख्या वाढली तर कामाचे दिवस कमी होतात. स्वयंसेवक व दिवस यांच्या संख्यांचा गुणाकार स्थिर आहे. या संख्या व्यस्त प्रमाणात आहेत असे म्हणतात.

उदा. समजा सुधाला एका संग्रहातील 48 उदाहरणे सोडवायची आहेत. तिने रोज 1 उदाहरण केले तर तिला संग्रह पूर्ण करण्यास 48 दिवस लागतील. तिने रोज 8 उदाहरणे सोडवली तर, संग्रह पूर्ण करण्यास तिला $\frac{48}{8} = 6$ दिवस लागतात. ती रोज 12 उदाहरणे करत असेल तर तिला $\frac{48}{12} = 4$ दिवस लागतील.

रोज सोडवलेली उदाहरणे व लागणारे दिवस व्यस्त प्रमाणात आहेत. त्यांचा गुणाकार स्थिर आहे.

$$8 \times 6 = 12 \times 4 = 48 \times 1 \text{ हे लक्षात घ्या.}$$

वाचा व समजून घ्या .

Std - Seventh Sub - Maths (Semi)

Inverse Proportion

Some volunteers have gathered to dig 90 pits for a tree plantation programme. One volunteer digs one pit in one day. If there are 15 volunteers, they will take $\frac{90}{15} = 6$ days to dig the pits.

10 volunteers will take $\frac{90}{10} = 9$ days.

Are the number of pits and the number of volunteers in direct proportion?

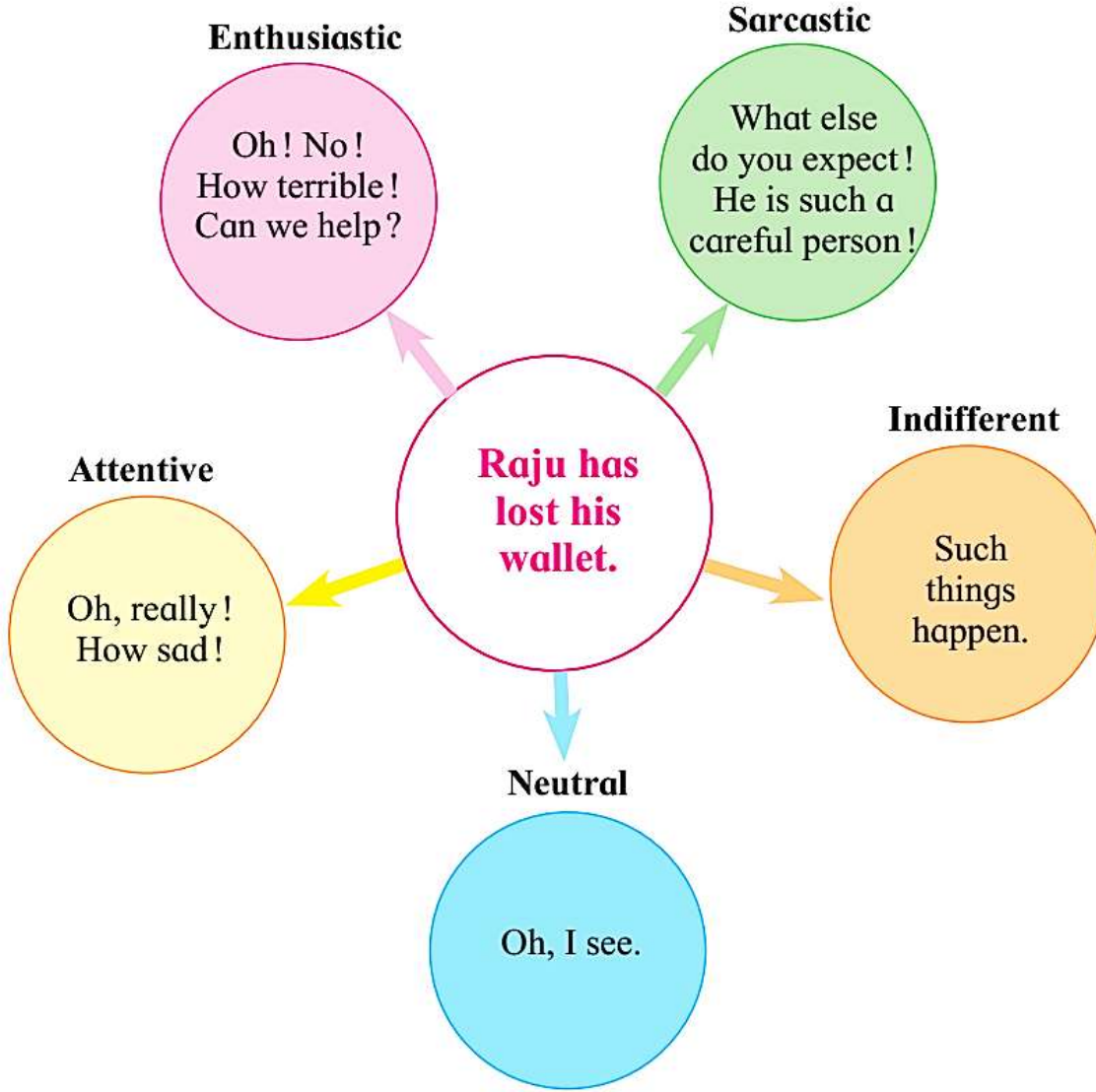
If the number of volunteers **decreases**, **more** days are required; and if the number of volunteers **increases**, **fewer** days are required for the job. However, the product of the number of days and number of volunteers remains constant. We say that these numbers are in **inverse** proportion.

• Suppose Sudha has to solve 48 problems in a problem set. If she solves 1 problem every day, she will need 48 days to complete the set. But, if she solves 8 problems every day, she will complete the set in $\frac{48}{8} = 6$ days and if she solves 12 problems a day, she will need $\frac{48}{12} = 4$ days. The number of problems solved in a day and the number of days needed are in inverse proportion. Their product is constant.

$$\text{Thus, note that } 8 \times 6 = 12 \times 4 = 48 \times 1$$

understand.

(B)

Now you have five conversations each for both 'A' and 'B'. Play a guessing game using these conversations. Different pairs of students should present these different conversations in the class. Others rate the response in each conversation using the following table, by putting a tick mark (✓) in the appropriate box.

	Enthusiastic	Attentive	Neutral	Indifferent	Sarcastic
Words					
Gestures					
Tone					

See that all types of response are presented in the activity.

७. स्वराज्याचा कारभार

किल्ले : मध्ययुगामध्ये किल्ल्याचे महत्त्व अनन्यसाधारण होते. किल्ला ताब्यात असला, की आजूबाजूच्या प्रदेशावर लक्ष व नियंत्रण ठेवता येते. परकीय आक्रमण झाल्यास किल्ल्याच्या आश्रयाने प्रजेचे रक्षण करता येते. किल्ल्यावर अन्नधान्य, युद्धोपयोगी साहित्य, दारूगोळा यांचा साठा करता येतो. स्वराज्यस्थापनेच्या कार्यातील किल्ल्यांचे महत्त्व आज्ञापत्रात सांगितले आहे ते असे, 'हे राज्य तर तीर्थरूप थोरले कैलासवासी स्वामींनी गडावरूनच निर्माण केले.'

स्वराज्यामध्ये सुमारे ३०० किल्ले होते. या किल्ल्यांची बांधणी आणि दुरुस्ती यासाठी महाराजांनी मोठा खर्च केला. राजगड, प्रतापगड, पावनगड यांसारखे डोंगरी किल्ले बांधले. किल्ल्यावर किल्लेदार, सबनीस व कारखानीस असे अधिकारी असत. तेथील धान्याची कोठी आणि युद्धसाहित्याची व्यवस्था पाहण्यासाठी कारखानीस हा अधिकारी असे.

वरील उताऱ्यावर प्रश्न तयार करा.

ऑनलाईन टेस्ट

६. नैसर्गिक प्रदेश

नैसर्गिक वनस्पती	प्राणिजीवन	मानवी जीवन
● अल्पकाळ टिकणाऱ्या वनस्पती ● छोटी झुडपे, खुरटे गवत, फुले, शेवाळ, दगडफूल इत्यादी.	● कॅरिबू, रेनडिअर, ध्रुवीय अस्वल, कोल्हा, सील मासे व वॉलरस मासे इत्यादी. ● मऊ व दाट केस असलेले प्राणी,	● शिकार व मासेमारी. ● कातड्याचे तंबू (ट्यूपिक) व इग्लू घरे ● स्लेज गाडीचा वापर. ● लोकसंख्या अतिविरळ. उदा., एस्किमो लोक.
● सूचिपर्णी वने. ● झाडांची पाने अरुंद व टोकदार आणि फांद्या जमिनीकडे झुकलेल्या. ● लाकूड मऊ व हलके असते. उदा., स्पूस, फर, पाईन, रेडवुड इत्यादी.	● अंगावर दाट व मऊ केस असतात. उदा., कॅरिबू, एल्क, आर्मिन, बीव्हर, सिल्व्हर फॉक्स, मिंग, अस्वले इत्यादी.	● लोकसंख्या कमी आहे. ● शिकार व लाकूडतोड हे प्रमुख व्यवसाय. ● शेती कमी होते.
● गवताची विस्तीर्ण कुरणे दिसतात. ● गवत कमी उंच व झुपक्यांनी वाढते. ● हिवाळ्यात गवत नष्ट होते. ● उदा., एल्डर, पॉपलर इत्यादी झाडे आढळतात.	● हरणे, घोडे, कुत्रे, लांडगे, रानगवे, ससे, कांगारू, डिंगो इत्यादी प्राणी. ● पाळीव प्राणी- शेळ्या, मेंढ्या, गाई, बैल, घोडे, गाढव इत्यादी.	● गुरे चारणे (पशुपालन) हा व्यवसाय. ● पूर्वी एका ठिकाणाहून दुसरीकडे भटकत असत. ● कातड्याच्या तंबूत (यूर्ट) राहतात. ● किरगीज लोक आता भटकत नाहीत व पक्क्या घरात राहतात. ● गव्हाची शेती करतात.

वाचा समजून घ्या.

10. आपत्ती व्यवस्थापन

दुष्काळाची तीव्रता कमी करण्यासाठी आपण काय करू शकतो ?

1. पाण्याचा नियोजनपूर्वक वापर व पाण्याचा पुनर्वापर करणे.
2. स्थानिक पातळीवर जलसंधारणाचे योग्य नियोजन करणे.
3. मोठ्या प्रमाणात वृक्षलागवड करणे, तसेच वृक्षतोड थांबवणे.
4. हवामानांतील बदलांचा अंदाज घेऊन नियोजनात बदल करणे.

नको दुष्काळ, नको जमिनीची धूप,
झाडे लावा खूप खूप.
अशी विविध घोषवाक्ये तयार करून
प्रभातफेरीत वापरा.

वाचा व समजून घ्या.

Std – Seventh Sub – General Science (Semi)

10. Disaster Management

What can we do to ease the severity of a famine ?

1. Planned usage of water and reuse of water.
2. Proper planning of water conservation and harvesting at the local level.
3. Large scale plantation of trees and prevention of deforestation.
4. Making appropriate changes in plans, taking into account the weather forecasts.

**Large scale tree plantation –
No famine, no land erosion !**

Compose a variety of such slogans and use them during Environment Awareness Rallies.

understand.

● पढ़ो और गाओ :

२. बेटी युग

-आनंद विश्वास

जन्म : जुलाई १९४९, शिकोहाबाद (उ.प्र.) **रचनाएँ :** मिटने वाली रात नहीं, पर कटी पाँखी, देवम, गरमागरम थपेड़े लू के, बहादुर बेटी
परिचय : आनंद विश्वास जी अंधविश्वास और मुश्किलों के ताप से पिघलते जीवन के प्रति विद्रोही स्वर रखने वाले कवि हैं। प्रस्तुत कविता के माध्यम से कवि ने बेटियों की शिक्षा, महत्त्व के साथ-साथ उनकी आत्मनिर्भरता, प्रगति को प्रतिपादित किया है।

अध्ययन कौशल

अपने विद्यालय के पाँचवीं से आठवीं तक की कक्षाओं में पढ़ रहे छात्र और छात्राओं की संख्या संयुक्त स्तंभालेख द्वारा दर्शाओ।

गणित सातवीं कक्षा पृ. ५१-५२

नानी वाली कथा-कहानी, अब भी जग में लगे सुहानी।
बेटी युग के नए दौर की, आओ लिख लें नई कहानी।

बेटी युग में बेटा-बेटी,
सभी पढ़ेंगे, सभी बढ़ेंगे।
फौलादी ले नेक इरादे,
खुद अपना इतिहास गढ़ेंगे।

देश पढ़ेगा, देश बढ़ेगा, दौड़ेगी अब तरुण जवानी।
नानी वाली कथा-कहानी, अब भी जग में लगे सुहानी।

बेटा शिक्षित आधी शिक्षा,
दोनों शिक्षित पूरी शिक्षा।
हमने सोचा, मनन करो तुम,
सोचो-समझो, करो समीक्षा।

सारा जग शिक्षामय करना, हमने सोचा, मन में ठानी।
नानी वाली कथा-कहानी, अब भी जग में लगे सुहानी।

□ कविता का आदर्श पाठ प्रस्तुत करके विद्यार्थियों से सस्वर पाठ कराएँ। गुट चर्चा एवं प्रश्नोत्तर के माध्यम से कविता में आए प्रमुख भावों को स्पष्ट करें और उनकी सूची बनवाएँ। 'लड़का-लड़की एक समान' विषय पर आठ से दस वाक्य लिखने के लिए प्रेरित करें।

कविता सस्वर पाठ करो।

इयत्ता सातवी - मराठी

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

ऑनलाईन टेस्ट अपडेट होत आहेत.

11. बाली बेट

[Click Here](#)

12. सलाम नमस्ते

[Click Here](#)

13. अनामवीरा

[Click Here](#)

14. कवितेची ओळख

[Click Here](#)

इयत्ता सातवी - इतिहास

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

7. स्वराज्याचा कारभार

[Click Here](#)

8. आदर्श राज्यकर्ता

[Click Here](#)

9. मराठ्यांचा स्वातंत्र्यसंग्राम

[Click Here](#)

इयत्ता सातवी - नागरिकशास्त्र

महिना - नोव्हेंबर ते डिसेंबर

4. मुलभूत हक्क भाग 1

लवकरच

इतर टेस्ट लवकरच अपडेट होतील.

